

INFRAESTRUCTURA_RRR

Taller Temàtic
Dossier curs **2021_2022** Q2

© Manolo Laguillo

TT_Carme Ribas_Eduard Miralles_Ton Salvadó (DPA)

SEMINARI_Jorge Blasco_Núria Miralles (DTA)

PRESENTACIÓ

Departaments Implicats: **Projectes Arquitectònics-Tecnologia de l'arquitectura**

Professorat taller: **Eduard Miralles, Carme Ribas, Ton Salvadó**

Professors Seminari: **Jorge Blasco, Nuria Miralles**

Després de quatre anys de carrera en els que els tallers han exercitat a l'alumne a donar resposta a situacions enunciades pels professors, en aquest taller es tracta d'afavorir la seva capacitat de plantejar preguntes per desprendre'n enunciats concrets de treball sobre escenaris urbans i arquitectures en transformació. S'entén que l'instrumental bàsic de l'arquitecte s'ha desenvolupat durant els cursos anteriors (inevitablement dirigits a partir de demandes ben acotades) **i ara és el moment de submergir l'alumne en la complexitat real de la presa de decisions sobre el nostre entorn.** És el moment d'obrir el focus i incorporar altres mirades (moltes vegades provinents d'altres camps professionals o inclús de col·lectius no professionalitzats) per exercitar l'alumne en un entorn de treball molt més proper al que es trobarà en la futura vida professional. L'objectiu principal del taller és desenvolupar habilitats que permetin situar l'arquitecte en el centre del debat sobre el futur de les ciutats. De fet ens estem dirigint a aquells arquitectes que treballaran a/per l'Administració Pública, als que formaran part d'equips pluridisciplinaris destinats a reflexionar sobre el futur de les nostres ciutats o als que actuaran com a consultors de col·lectius ciutadans, per posar alguns exemples.

En aquests entorns laborals, en els que estaran abocats a compartir el debat amb altres professionals i agents urbans, els arquitectes han de ser capaços d'aportar com a eina pròpia la capacitat d'assajar, donar forma i localitzar espacialment tot allò que es proposi. S'exercitarà la capacitat de crear discurs i establir estratègies urbanes a partir del dibuix de la ciutat, per a aprendre a produir enunciats transmissibles. És a dir, saber plantejar correctament les preguntes, argumentar-les i il·lustrar-les a través del projecte com a eina, permetent visibilitzar formalment i espacialment el que s'està proposant.

Es treballarà la relació entre forma i activitat, sent un dels objectius principals d'aquest taller el desenvolupament de la capacitat de formular programes per a

les àrees de transformació detectades.

Es posarà l'atenció en la construcció–reconstrucció dels estrats públics que relliguen les diferents activitats urbanes, modificant les construccions existents i proposant-ne de noves, per incidir en les possibilitats de la interrelació franca entre diferents estrats urbans, tan present en la discussió contemporània sobre la reducció de la petjada ecològica i la gestió energètica.

Tot plegat es farà a partir del debat sobre el futur de les infraestructures heretades i la seva capacitat de ser reciclades amb una clara aposta per la reformulació de la mobilitat i la necessitat de fer les ciutats més resilientes front al canvi climàtic, partint de la seva capacitat d'aportar solucions de producció d'energies renovables i de contribució a la millora de la qualitat ambiental de la ciutat.

Evidentment, **la rehabilitació i el reciclatge** seran molt presents al llarg del curs, ja que tot l'argumentari es planteja sobre la base de la ciutat heretada i les vocacions futures d'estructures, espais i edificis obsolets.

Un dels objectius primordials d'aquest taller és el de construir una consciència responsable amb l'entorn, a l'hora de plantejar el futur de les nostres ciutats. Es treballarà sobre el reciclatge, el compromís energètic i la petjada ecològica produïda per les noves construccions.

Es pretén que els alumnes coneguin o tinguin els recursos necessaris per saber on adreçar-se a l'hora de dotar de viabilitat tècnica les seves propostes. O a la inversa, que **a partir del coneixement que la tecnologia aporta, puguin desenvolupar propostes realistes i viables de transformació dels nostres entorns urbans.**

CONTINGUT

El taller 2022 centrarà l'atenció en la construcció de **transversalitats** al llarg del traçat d'una infraestructura urbana. Transversalitats que hauran de col·laborar en la formulació de l'espai públic resultant i la materialització de continuïtats urbanes. Es posarà l'accent en la rehabilitació d'arquitectures existents i se'n proposaran de noves allí on faci falta per donar compliment als objectius establerts.

Emplaçament

C-31

Treballarem al voltant de la C-31, al seu pas per Sant Adrià de Besòs i Badalona, fins a l'arribada al terme municipal de Montgat. Aquesta és una infraestructura de mobilitat que actualment està sent repensada tant des del PDU metropolità com des de la Generalitat. El taller s'iniciarà a partir dels treballs realitzats per l'AMB i es comptarà amb la participació dels seus autors i dels ajuntaments implicats.

La presència de la C-31 ha provocat greus fractures en els teixits que travessa. Un nou escenari de mobilitat, amb la introducció de nous modes (transport públic d'alta capacitat) serà el revulsiu per a abordar la recuperació de la connectivitat urbana perduda. S'estudiaran les capacitats de reutilització de la pròpia infraestructura com a suport de nous espais verds així com de generació d'energies renovables

Es planteja la reconstrucció de l'espai públic al voltant de la infraestructura, per a garantir la cohesió dels teixits existents. Les parades del nou transport públic exerciran el paper de nodes d'activitat en relació a les noves transversalitats o al reforç de les existents. Es plantejaran sistemes per a garantir el confort acústic i ambiental dels barris limítrofs. S'abordarà la definició dels eixos verds en relació a la morfologia del lloc (recuperació de les traces de les rieres, foment de la connectivitat verda...)

La reconstrucció de les transversalitats incorporarà el reciclatge i la rehabilitació dels barris que en formin part. Es treballarà amb la reprogramació d'edificis existents per a allotjar noves activitats i amb la proposta de noves edificacions quan sigui necessari. Caldrà posar l'accent en la urbanitat de les noves parades de transport públic i la seva capacitat de generar intermodalitat.

METODOLOGIA

En aquest taller es proposa treballar tant en equip com individualment (4 o 5 alumnes per grup). Amb la intenció de posar l'accent en la reflexió compartida, capaç de negociar i de conciliar diferents punts de vista, s'inicia el curs a partir del treball en equip per a continuar el seu desenvolupament de forma individual. Tot i que la majoria del curs es desenvoluparà a través del treball individualitzat, aquest s'emmarcarà dins la proposta col·lectiva de grup.

El curs funcionarà fonamentalment a partir de sessions de discussió col·lectives, on els estudiants exposaran l'estat de la seva feina, el que permetrà una conversa creuada amb els professors i també amb la resta d'estudiants.

Es pautaran lliuraments successius necessaris per a posar en comú el treball realitzat.

Tant el material produït durant el curs com la participació en les reflexions col·lectives es tindran en compte per a l'avaluació final.

L'avaluació es farà a partir del treball lliurat però també es tindrà en compte tot el procés d'elaboració, tant pels seus èxits com pels seus errors. Es podrà optar a l'examen final tant si el resultat final del quadrimestre és insuficient com si hi ha la voluntat de millorar-lo. Aquest examen es convertirà en l'oportunitat de completar i esmenar tot el realitzat durant el curs.

CALENDARI

	Dimarts	Dijous
SETMANA 1	01/02 Presentació del curs	03/02 Presentació AMB, C-31 Convidats E.Vidal i J.Peralta
SETMANA 2	08/02	10/02 <i>Entrega Arquitectures - Exercici 1.</i>
SETMANA 3	15/02 Visita conjunta amb Seminari (15:00-17:00)	17/02
SETMANA 4	22/02 Teòrica	24/02 <i>Entrega Treball grup - Exercici 2.</i>

	Dimarts	Dijous
SETMANA 5	01/03	03/03 <i>Entrega Estratègies individuals - Exercici 3.</i>
SETMANA 6	08/03 Teòrica	10/03
SETMANA 7	15/03 Setmana transversal	17/03 Setmana transversal
SETMANA 7	22/03 Classe conjunta Seminari + TT, Jorge Blasco	24/03 <i>Entrega Estructura - Exercici 4.</i>
SETMANA 8	29/03 Teòrica	31/03
SETMANA 9	05/04 Teòrica. Convidada: Eugènia Vidal	07/04 <i>Entrega Moviment i persones - Exercici 5.</i>
SETMANA SANTA	11/04	13/04
SETMANA 10	19/04 Teòrica	21/04
SETMANA 11	26/04 Classe conjunta Seminari + TT.- Convidada: Núria Miralles	28/04 <i>Entrega Pell i Energia - Exercici 6.</i>
SETMANA 12	03/05 Teòrica	05/05
SETMANA 13	10/05	12/05 <i>Entrega Materials / Comfort- Exercici 7.</i>
SETMANA 14	17/05	19/05
SETMANA 15	24/05	26/05 <i>Correcció amb convidats: AMB</i>

BIBLIOGRAFIA ANNEXA

01. Barcelona

VV.AA. Atlas histórico de ciudades europeas.VI Península Ibérica. Centre de Cultura Contemporània de Barcelona i Salvat, Barcelona 1994

02. Ciudades cortadas

SOLÀ-MORALES, Manuel. 1994

VV.AA. Ciudad, tradición y glamour. Colegio Oficial de Arquitectos Vasco-Navarro, Pamplona 1996.

03. Barcelona: dos o tres cosas que sé de ella

MARTÍ, Carles. 2004

04. ¿Arquitectura? ¿Infraestructuras?: Dos ejemplos

SOLÀ-MORALES, Manuel

TORRES, Elías (ed.). Arquitectura e infraestructuras. Barcelona: Fundación Esteyco, 2011.

05. Arquitectura e infraestructuras

CLOTET, Lluís

TORRES, Elías (ed.). Arquitectura e infraestructuras. Barcelona: Fundación Esteyco, 2011.

06. La permanencia de las infraestructuras

RIBAS, Carme

TORRES, Elías (ed.). Arquitectura e infraestructuras. Barcelona: Fundación Esteyco, 2011.

07. Recuperar el movimiento moderno

RUBY, Ilka & Andreas

Frédéric DRUOT, Anne LACATON & Jean-Philippe VASSAL. Plus: La vivienda colectiva. Territorio de excepción. Barcelona, Editorial Gustavo Gili, 2007, pp. 10-24

08. Vivir en las ciudades será cada vez más difícil

Entrevista a Yayo Herrero

Publicada a "Ciutatas. Dossier Crític". 2018

09. Transformando ciudades mediante sistemas BRT (bus rapid transport)

¿Cómo interpretar el BRT?

Informe de VREF, UTIP y BRT-COE

La Unión Internacional de Transporte Público (UTIP) (ed.), 201

10. La lectura del territorio como herramienta de proyecto

Propuestas de estructura urbana basadas en el soporte territorial

MAJORAL, Anna; PERALTA, Jordi; CORBETTA, Gavina

11. El viaducto de St. Adria y St. Roc

TFM, Tesina Final de Màster, Intensificació 3 _ Projecte i Anàlisi

Vidal Jordi, Antoni

Lectures completes en
ANNEX 2: Bibliografia annexa

Veure Informació C-31:

TRAMS DE TREBALL

ANNEX 1: Síntesi recull d'informació C-31

Presentació 03/02/2022: AMB SPU Transformació C31 nord - fase 1 i 2
// AMB SPU Transformació C31 nord - recull informació

